

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/78/2015
Identifikačné číslo spisu:	8015200233
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8015200233.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa G. F., r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom X., právne zastúpeného JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom v Bratislave, Advokátska kancelária, ul. Sibírska č. 4, 831 02 Bratislava 3, proti odporkyni: Sociálnej poisťovni - ústrediu v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne zo dňa 30.06.2015 č. XXX XXX XXXX X, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sd/20/2015-65 zo dňa 8. júla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Sd/20/2015-65 zo dňa 8. júla 2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne zo dňa 30.06.2015 č. XXX XXX XXXX X z r u š u j e a vec jej v r a c í a na ďalšie konanie.

Odporkyňa j e p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 796,93 Eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Mariána Ďurinu, advokáta, vedenom v M. č.: Y. do desiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie zo dňa 11. februára 2015 pod č. XXX XXX XXXX X v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne zo dňa 30. júna 2015 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z dôvodu, že navrhovateľ aj napriek dlhodobo nepriaznivému zdravotnému stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou nesplnil zákonnú podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov, ktorá je najmenej 15 rokov, pretože ku dňu vzniku invalidity získal navrhovateľ 7 rokov a 206 dní obdobia dôchodkového poistenia.

Krajský súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu a z dôvodov uvedených v návrhu na preskúmanie, ako aj konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo, vypočul účastníkov konania, ako aj právneho zástupcu navrhovateľa a dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je potrebné potvrdiť.

Uviedol, že z obsahu spisu mal za preukázané, že na základe žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku zo dňa 28.01.2015 bol posúdený zdravotný stav navrhovateľa posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne pobočky Poprad dňa 28.01.2015 s tým, že posudkový lekár uviedol, že navrhovateľ trpí chorobami: stav po implantácii protetickej srdcovej chlopne, pričom za rozhodujúce zdravotné postihnutie uviedol posudkový lekár stavy po srdcových operáciách, po náhrade aortálnej chlopne mechanickou protézou, ktoré podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zaradil pod kapitolu IX., oddiel A, položka 8 písm. b) a určil 45 % - nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u posudzovaného. Podľa celkového posudku ide o posudzovaného s vrodenu bicuspidálnou aortálnou chlopňou. Kardiologické vyšetrenie popisuje závažnosť stenózu aortálnej chlopne a regurgitáciu II. stupňa. Dňa 09.09.2013 bol posudzovaný operovaný - náhrade aortálnej chlopne mechanickou protézou, následne warfarinizovaný, pričom postupuje pravidelné kardiologické kontroly. Kardiológom je pooperačné hodnotený ako funkčná skupina NYHA II. a toto ochorenie je rozhodujúcim zdravotným postihnutím zaradené do príslušnej kapitoly s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 %.

Podľa pracovnej rekomandácie na pôvodnom pracovisku navrhované pracovné zaradenie nie, na trhu práce áno. Obmedzenie schopnosti môže vykonávať prácu len v prostredí bez nadmernej fyzickej záťaže, ľahkú, stredne ťažkú primeranú vzdelaniu prácu.

Podľa výroku posudku je posudzovaný invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je u posudzovaného 45 %.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne pobočky Poprad dňa 22.05.2015 s tým, že posudkový lekár zotrval na svojom posúdení zdravotného stavu a určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 % s dátumom vzniku invalidity od 29.06.2014 tak, ako to bolo v pôvodnom posudku zo dňa 28.01.2015. Zároveň postúpil písomnú zdravotnú dokumentáciu druhostupňovému orgánu na rozhodnutie.

Posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredia so sídlom v Poprade posúdil zdravotný stav navrhovateľa po predložení zdravotnej dokumentácie dňa 09.06.2015 s tým, že sa stotožnil s posudkovým záverom posudkových lekárov Sociálnej poisťovne pobočky Poprad zo dňa 28.01.2015 a následne posúdenia zo dňa 22.05.2015 a takisto za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudzovaného určil stavy po srdcových operáciách - po náhrade aortálnej chlopne mechanickou protézou, ktoré zaradil podľa prílohy č. 4 k zákonu pod kapitolu IX., oddiel A, položku 8, písm. b) a určil 45 % - nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u posudzovaného.

Podľa celkového posudku ide o 46 ročného posudzovaného, ktorý v minulosti vykonával profesionálneho vojaka je v súčasnosti v liečbe kardiologickej ambulancie v súvislosti s vykonanou operáciou 09.09.2013. Pri tejto operácii realizovaná náhrada aortálnej chlopne mechanickou protézou. Následne warfarinizovaný s pravidelnými kardiologickými kontrolami. Kardiológom je pooperačne hodnotený ako funkčná skupina NYHA II. Toto ochorenie je rozhodujúcim zdravotným postihnutím zaradené do kapitoly IX, oddiel A, položka 8, písm. b) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45 %. V rámci opravného prostriedku posudzovaný nenamieta percentuálne hodnotenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Vo svojom odvolaní namieta tú skutočnosť, že mu nebola uznaná doba poistenia počas výkonu vojenského povolania. Posudkový lekár pri posudzovaní zdravotného stavu vysvetlil posudzovanému, že túto skutočnosť nemôže ovplyvniť.

Dátum invalidity stanovený po ukončení podpornej doby pri dočasnej pracovnej neschopnosti. Posudkový lekár na posudzovaní zdravotného stavu nezistil zmenu v zdravotnom stave posudzovaného od posledného posúdenia posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne v zmysle zhoršenia, preto považuje predchádzajúci posudok za správne vypracovaný a nie je dôvod na jeho zmenu.

Podľa výroku posudku je posudzovaný naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je u posudzovaného 45 %. Invalidita trvá od 29.06.2014.

S poukazom na posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom tak pobočky so sídlom v Poprade zo dňa 22.05.2015, ako aj následne posudkovým lekárom ústredia zo dňa 09.06.2015 vydala sociálna poisťovňa ústredie dňa 30.06.2015 pod č. XXX XXX XXXX X zmenové rozhodnutie, ktorým podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla navrhovateľovu žiadosť o priznanie invalidného dôchodku.

Výrok rozhodnutia odôvodnila odporkyňa tým, že citovala ustanovenie § 70 ods. 1 a dôvodila skutočnosťou, že za invalidného bol navrhovateľ uznaný z dôvodu, že má pokles schopnosti na 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená lekárskou správou zo dňa 09.06.2015. Zároveň poukázala odporkyňa na ďalšiu podmienku, ktorá je potrebná na splnenie nároku na vznik invalidného dôchodku a to je potrebný počet rokov, ktorý vo veku nad 45 rokov je najmenej 15 rokov a zisťuje sa z obdobia pred vznikom invalidity. Ako vyplýva z odôvodnenia zmenového rozhodnutia pred vznikom invalidity pred 29.06.2014 získal posudzovaný 3 658 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo je 10 rokov a 8 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím nespĺnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok.

Týmto bolo pozmenené rozhodnutie pôvodne vydané sociálnou poisťovňou ústredím dňa 11.02.2015.

Ako vyplynulo z obsahu dávkového spisu a posudkového spisu krajský súd mal preukázané, že aj napriek splnenej podmienke navrhovateľa, ktorou je uznanie za invalidného podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., nedošlo k splneniu ďalšej podmienky, ktorá vyplýva z ustanovenia § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a to je získame potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia podľa § 72 citovaného zákona v znení neskorších predpisov, ktorá je potrebná pre priznanie invalidného dôchodku poistenca vo veku nad 45 rokov najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia, ktoré sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

Ako vyplýva zo skutočností, na ktoré krajský súd poukázal, túto podmienku navrhovateľ aj vzhľadom na ďalšie priznané obdobie, ktoré bolo zmenovým rozhodnutím zvýšené na 10 rokov a 8 dní teda získaného počtu rokov dôchodkového poistenia v trvaní 3 658 dní, aj napriek tejto skutočnosti navrhovateľ podmienku vzniku nároku na invalidný dôchodok nespĺnil v súlade s citovaných ustanovením § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Čo sa týka dôvodov, tieto boli uvedené v pôvodne vydanom rozhodnutí, ktoré bolo po podaní návrhu na preskúmanie zo strany navrhovateľa zmenené a sociálna poisťovňa po započítaní ďalšieho obdobia zvýšila obdobie dôchodkového poistenia u navrhovateľa z pôvodných 6 rokov na 10 rokov, avšak ani táto skutočnosť po započítaní ďalšieho obdobia potrebného na splnenie podmienok na vznik nároku invalidného dôchodku nebola zo strany navrhovateľa preukázaná a splnená v trvaní 15 rokov dôchodkového poistenia tak, ako je uvedené v § 70 ods. 1 v spojení s ustanovením § 72 ods. 1 písm. g) a to najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia.

Krajský súd sa preto stotožnil v plnom rozsahu so závermi uvedenými v odôvodnení zmenového rozhodnutia zo dňa 30.06.2015 pod č. XXX XXX XXXX X, ktoré bolo vydané odporkyňou po podaní návrhu na preskúmanie a preto pôvodne vydané rozhodnutie zo dňa 11.02.2015 v spojení s vydaným zmenovým rozhodnutím zo dňa 30.06.2015 pod č. XXX XXX XXXX X podľa § 250q ods. 2 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. ako vecne správne a zákonné potvrdil.

Proti rozsudku krajského soudu podal včas odvolání navrhovatel, kterým navrhol napadnutý rozsudek změnit tak, že rozhodnutí odporkyne v spojení so zmenovým rozhodnutím navrhol zrušit a vec jej vrátit na ďalšie konanie.

Vyjadril presvedčenie, že aj podľa nepresného „Osobného listu dôchodkového poistenia,“ spĺňa všetky podmienky na vznik invalidného dôchodku. Uviedol, že s rozsudkom krajského soudu a zamietavým rozhodnutím odporkyne zásadne nesúhlasí.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že navrhovateľ ako vojak náhradnej služby, vojak z povolania v ČSLA, vykonával službu zaradenú do I. kategórii funkcií.

Navrhovateľ uviedol, že vykonával vojenskú základnú službu, službu vojaka z povolania v ČSLA v rozsahu 18 rokov a 233 dní, pričom mu nebol priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok. Zo služobného pomeru bol prepustený v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien a racionalizačných opatrení nie je preňho iné vhodné zaradenie (pozri ustanovenie § 32 ods. 1 písm. c/ zák. č. 370/1997 Z.z.).

Podľa navrhovateľa nárok na invalidný dôchodok z I. kategórie funkcií mu vznikol podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b/ v nadväznosti na ustanovenie § 12 ods. 3 písm. d/ zákona č. 100/1988 Zb., a do úvahy pripadá aj postup podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. Krajský súd mal zvážiť, či doba od nástupu do VSOŠ, odslúženej vojenskej náhradnej služby v ČSLA, služby vojaka z povolania v ČSLA, profesionálneho vojaka OS SR v rozsahu 18 rokov a 233 dní je naozaj v dostatočnom rozsahu a tiež na uhradenie zmeškaných úhrad invalidného dôchodku tri roky spätne.

V civilnom zamestnaní má navrhovateľ do 31.03.2015 odpracovaných ďalších 6 831 dní, t. j. 18 rokov a 261 dní v III. pracovnej kategórii, podľa osobného listu dôchodkového poistenia a spĺňal teda všetky podmienky pre vznik invalidného dôchodku (a táto doba narastá každým dňom).

Spolu mal odpracované: 4 703 dní + 6 831 dní = 11 534 dní, t. j. 31 rokov a 219 dní.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal o priznanie invalidného dôchodku podľa kritérií a právnych noriem, ktoré platili v čase jeho služby, a najmä odslúžených rokov vo vojenskej službe a odpracovaných v civilnom zamestnaní.

Keďže už v týchto číslach je napadnutý rozsudek KS v Prešove určite nesprávny, nepresný a teda aj nezákonný, navrhovateľ poukázal už iba na nasledujúce pretrvávajúce chyby, ktoré pri vstupoch (do systému odporkyne) priznaní a výpočtu výšky invalidného dôchodku, či zníženého veku - musia zákonite generovať zlý výsledok. Takéto arbitrárne rozhodnutie je subjektívne a nemôže mať oporu v zákone.

Navrhovateľ sa domnieva, že iné a spravodlivejšie posudzovanie odpracovaných dôb pre posúdenie priznania invalidného dôchodku by vzniklo pri posudzovaní všetkých odpracovaných dôb a to od skutočného termínu jeho nástupu do vojenskej služby 29.08.1983 a jeho vynúteného odchodu do zálohy z organizačných dôvodov, vo fyzickom veku 37 rokov, t. j. od 30.09.2005. Vznikajú tak pochybnosti, či odporkyňa porušuje princíp primeranosti, o ktorom sa v niektorých prípadoch zmieňuje už legislatíva EÚ.

Na základe uvedeného tvrdil, že odporkyňa pravdepodobne nesprávne a protiprávne vyhodnotila celkovú dobu zamestnania navrhovateľa, ako aj doby zamestnania v I. kategórii funkcií a III. pracovnej kategórii, čo ho vážnym spôsobom dlhodobo diskriminuje a poškodzuje. Navrhovateľ zároveň spĺňal aj podmienku odpracovania príslušnej doby vo všeobecnom systéme poistenia, splnil všetky podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 293aa ods. 1 v spojení § 273 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z. z. Z

odôvodnenia rozhodnutia odporkyne č.: XXX XXX XXXX X zo dňa 11.02.2015 je zrejmé, že si doteraz neosvojila právny názor a ustálenú judikáciu Najvyššieho súdu SR v obdobných sporoch, čím zjavne porušuje zákon, resp. marí nástup spravodlivosti.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní za opodstatnené nepovažuje. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležité právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Poukázala na to, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 28. januára 2015 požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie invalidného dôchodku, ktorý žiadal priznať od 29. júna 2014. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad zo dňa 28. januára 2015, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, je navrhovateľ od 29. júna 2014 invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad dňa 22. mája 2015 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 9. júna 2015. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ je od 29. júna 2014 invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona v znení neskorších predpisov poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Navrhovateľ medicínsku podmienku nároku na invalidný dôchodok splnil.

Podľa ustanovenia § 72 ods. 1 písm. g) zákona v znení neskorších predpisov počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov je najmenej 15 rokov.

Podľa ustanovenia § 72 ods. 2 zákona v znení zákona č. 449/2008 Z. z. počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 334/2011 Z. z. obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 255 ods. 5 zákona za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Pred vznikom invalidity, pred 29. júnom 2015, získal navrhovateľ 3 658 dní dôchodkového poistenia. Podľa § 60 ods. 9 zákona v znení neskorších predpisov je rok dôchodkového poistenia 365 dní dôchodkového poistenia. Na základe uvedeného získal navrhovateľ ku dňu vzniku invalidity 10 rokov a 8 dní obdobia dôchodkového poistenia. Pri posúdení jeho nároku na dôchodok Sociálna poisťovňa - ústredie zhodnotila všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia.

Obdobie služby od 15. februára 1987 do 30. septembra 2005 bolo navrhovateľovi zhodnotené na nárok na výsluhový dôchodok a preto mu nemôže byť hodnotené na nárok na invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ nespĺnil podmienku získania potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Odporkyňa uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. februára 2015 v spojení so zmenovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. júna 2015. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. júna 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok, z dôvodu, že navrhovateľ aj napriek dlhodobo nepriaznivému zdravotnému stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou nespĺnil zákonnú podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov, nakoľko navrhovateľ ku dňu invalidity získal 7 rokov a 206 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím nespĺnil podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Rozhodnutím zo dňa 30.06.2015 č. XXX XXX XXXX X bola žiadosť o invalidný dôchodok zamietnutá s odôvodnením, že pred 29. júnom 2014 získal navrhovateľ 3 658 dní obdobia dôchodkového poistenia, teda nespĺnil podmienku najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity.

V posudzovanej právnej veci bol medzi účastníkmi konania sporný počet rokov dôchodkového poistenia. Odporkyňa v rozhodnutí zo dňa 11.02.2015, ktorý zamietla žiadosť o invalidný dôchodok tvrdila, že navrhovateľ získal ku dňu invalidity 7 rokov a 206 dní, v rozhodnutí zo dňa 30.06.2015 č. XXX XXX XXXX X tvrdila, že pred 29. júnom 2014 získal navrhovateľ 3 658 dní obdobia dôchodkového poistenia. Navrhovateľ tvrdil, že v civilnom zamestnaní má do 31.03.2015 odpracovaných ďalších 6 831 dní, t. j. 18 rokov a 261 dní v III. pracovnej kategórii, podľa osobného listu dôchodkového poistenia a spĺňal teda všetky podmienky pre vznik invalidného dôchodku. Spolu mal odpracované: 4 703 dní + 6 831 dní = 11 534 dní, t. j. 31 rokov a 219 dní.

Navrhovateľ žiadal o priznanie invalidného dôchodku podľa kritérií a právnych noriem, ktoré platili v čase jeho služby, a najmä odslúžených rokov vo vojenskej službe a odpracovaných v civilnom zamestnaní.

Krajský súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom, keď konštatoval, že sa so závermi uvedenými odporkyňou v napadnutých rozhodnutiach stotožňuje.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu odporkyne dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.02.2015 v spojení so zmenovým rozhodnutím odporkyne zo dňa 30.06.2015 č. XXX XXX XXXX X, ktoré krajský súd potvrdil ako vecne správne a zákonné e nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov (§ 250j ods. 2 písm. d/ OSP).

Po podaní žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok úlohou odporkyne bolo o takto podanej žiadosti

rozhodnúť v súlade so zákonom o sociálnom poistení tak, aby nielen z výrokovej časti rozhodnutia, ale aj z jeho odôvodnenia boli dostatočne zrejmé a preskúmateľné dôvody a úvaha odporkyne pri započítaní potrebnej doby dôchodkového poistenia, na základe ktorých bolo o žiadosti o invalidný dôchodok rozhodnuté.

Chýbajúce náležitosti preskúmané rozhodnutia odporkyňa síce uviedla vo vyjadrení k opravnému prostriedku, resp. vo vyjadrení k odvolaniu proti rozsudku, pokiaľ zvolila tento postup, tento nie je súladný so zákonom. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého procesu.

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení jednoznačne upravuje, že rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti (§ 209 ods. 1 citovaného zákona).

Náležitosti rozhodnutia sú upravené v ust. § 209 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, z ktorého vyplýva, že rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovie v celom rozsahu. Podľa ust. § 209 ods. 3 zákona o sociálnom poistení výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. V zmysle ust. § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení jednoznačne vyplýva, že rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne musí obsahovať odôvodnenie. Odôvodnenie je zhrnutie všetkých zistených skutočností, ktoré odôvodňujú výrok rozhodnutia. Zákon výslovne ustanovuje, že v odôvodnení sa uvedú skutočnosti, ktoré boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala. Odôvodnenie má totiž presvedčiť o správnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a to predovšetkým účastníka konania, ktorého sa týka.

Z obsahu predloženého správneho spisu mal súd preukázať, že odporkyňa napadnuté rozhodnutia riadne neodôvodnila a v tomto absentujú náležitosti ustanovené v § 209 ods. 1 a 4 zákona o sociálnom poistení. Samotné rozhodnutie je nepreskúmateľné, nakoľko dôvody, o ktoré sa výrok rozhodnutia správneho orgánu opiera, absentujú. Nie sú v ňom uvedené všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bola odporkyňa vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala. Takéto riadne odôvodnenie nemôžu nahrádzať neskoršie vyjadrenia odporkyne vo veci.

Odporkyňa je s poukazom na ust. § 250r O.s.p. právnym názorom súdu viazaná a je potrebné, aby v ďalšom konaní odstránila uvedené nedostatky, t. j. vo veci opätovne rozhodla a svoje rozhodnutie riadne odôvodnila v zmysle ust. § 209 ods. 1 a 4 zákona o sociálnom poistení a vysporiadala sa aj s námietkou navrhovateľa vyslovenou v opravnom prostriedku, ako aj v odvolaní proti rozsudku, že splnil podmienku 15 rokov dôchodkového poistenia. Z rozhodnutia odporkyne nie je zrejmé, ktorú dobu započítala, ktorú nie a z akého dôvodu takto postupovala.

Na základe týchto skutočností najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť tak, že rozhodnutia odporkyne je potrebné zrušiť, pretože sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov a sú vydané predčasne na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Nezrozumiteľnosťou sa rozumie nie len jazyková, ale aj logická nezrozumiteľnosť. Patria sem aj prípady, keď z rozhodnutia nie je zrejmé, či a aké dôkazy boli vykonané a ďalej prípady, kedy dôkazy sú v

zjavnom rozpore medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia má predovšetkým presvedčiť účastníkov o správnosti postupu správneho orgánu a zákonnosti jeho rozhodnutia s tým, že reaguje na dva okruhy problémov; na skutkové okolnosti a na právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti treba považovať najmä skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené a ich právny význam. Ďalej treba uviesť aké dôkazy boli vykonané, ako ich hodnotí správny orgán, prečo neboli vykonané niektoré navrhované dôkazy a tiež ako sa správny orgán vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov. Právne posúdenie veci znamená, že správny orgán subsumuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie hmotnoprávneho predpisu. Medzi právnym posúdením a skutkovými zisteniami musí byť logický vzťah. Právne posúdenie veci musí obsahovať konkrétny obsah na príslušný právny predpis, z ktorého správny orgán vo výrokovej časti rozhodnutia vychádzal, a z ktorého vyvodzuje svoje právne posúdenie. Nestačí len citácia príslušného ustanovenia ale je žiaduce, aby sa vyložil obsah právnej normy, aby účastník konania pochopil vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením.

Odporkyňa v preskúmanom rozhodnutí len odcitovala paragrafové znenie, týkajúce sa vzniku nároku na invalidný dôchodok, uviedla, že navrhovateľ síce splnil podmienku vzniku nároku, tým, že sa stal invalidným, pri podmienke potrebného počtu najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia, však uviedla, že navrhovateľ získal 7 rokov 206 dní obdobia dôchodkového poistenia, v nasledujúcom rozhodnutí uviedla, že pred 29. júnom 2014 získal navrhovateľ 3 658 dní obdobia dôchodkového poistenia, pričom neuvedol prečo navrhovateľovi nezapočítal aj ďalšie obdobie. Pričom toto svoje pochybenie nemohla napraviť neskorším rozsiahlym odôvodnením vo vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľa, resp. k odvolaniu navrhovateľa.

Odvolaací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok krajského súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil a v súlade s § 250ja ods. 4 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250q ods. 2 O.s.p. napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie, v ktorom je viazaná právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250 ja ods. 5 O.s.p.).

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že v konaní úspešnému navrhovateľovi priznal ich náhradu vo výške 796,93 Eur podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu, v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“). Trovy konania tvoria trovy právneho zastúpenia vo výške 796,93 Eur.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú:

- z odmeny za 4 úkony právnej služby

1. prevzatie a príprava zastúpenia 64,53 Eur

2. podanie opravného prostriedku 64,53 Eur

3. účasť na pojednávaní pred krajským súdom 64,53 Eur

4. podanie odvolania 64,53 Eur

- k nim prislúchajúcich režijných paušálov 4 x 8,39 Eur spolu 33,56 Eur

- cestovné Bratislava - Prešov a späť motorovým vozidlom Škoda Fabia EČ: U., 401 km x 2 = 802 km pri spotrebe 5,6 l/100km, cene benzínu 1,400 Eur za l spolu 209,65 Eur

- náhrada za stratu času z Bratislavy do Prešova a späť 4 hodiny a 35 minút, t. j. 10 polhodín tam a 10 späť 13,98 Eur x 20 polhodín spolu 279,60 Eur

- Ubytovanie 16 Eur

Spolu: 796,93 Eur

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom

od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.